СЛУЖБА БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
Управління Служби безпеки України в Запорізькій області
Слідчий відділ
вул. Олександрівська, 62, м. Запоріжжя, 69011, тел./факс (061) 225-26-98
www.ssu.gov.ua, e-mail: usbu_zap_sv@sbu.gov.ua Код ЄДРПОУ 20001556

_____ № _____ На № _____ від _____

П О В І Д О М Л Е Н Н Я
про підозру

місто Запоріжжя «24» травня 2022 року

Старший слідчий 1-го відділення слідчого відділу Управління СБ України в Запорізькій області капітан юстиції Інюхін Андрій Вікторович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 22022080000000020 внесеного до Єдиного реєстру досудових розслідувань 28.02.2022 та встановивши наявність достатніх доказів для підозри особи у вчинені кримінального правопорушення, відповідно до ст.ст. 42, 276, 277, 278, КПК України,-

П О В І Д О М И В :

Зуська Михайла Степановича, 24.05.1972 року народження, громадянина російської федерації, росіянина, одруженого, з вищою військовою освітою, командир 58-ї загальновійськової армії південного військового округу збройних сил російської федерації, генерал-лейтенант, зареєстрованого за адресою: російська федерація м. Новосибірськ, вул. Чехова 111, кв. 174, раніше не судимого,

про те, що він обґрунтовано підозрюється у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 2 ст. 438 КК України – порушення законів та звичаїв війни, тобто інші порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також віддання наказу про вчинення таких дій, поєднаних з умисним вбивством, вчинене за попередньою змовою групою осіб.

Зміст підозри:

В період часу з 24.02.2022 по 30.03.2022 громадянин російської федерації Зуcько Михайло Степанович, будучи командиром 58-ї загальновійськової армії південного військового округу збройних сил російської федерації, військове звання - генерал-лейтенант, діючи умисно, за попередньою змовою із іншим командним складом та військовослужбовцями збройних сил російської федерації, в порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, бажаючи настання негативних наслідків для невизначеного кола цивільних осіб, в тому числі пов’язаних із нанесенням тілесних

ушкоджень різної ступені тяжкості та смерті надавав військовий наказ підлеглим йому військовослужбовцям 58-ї загальновійськової армії південного військового округу збройних сил російської федерації, здійснити артилерійський обстріли (нападів) невибіркового характеру по цивільним об'єктам населених пунктів Запорізької області, які спричинили загибель цивільних осіб.

Фактичні обставини кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28 ч. 2 ст. 438 КК України, у вчиненні якого підозрюється Зусько М.С.

24 жовтня 1945 року набув чинності Статут Організації Об'єднаних Націй, підписаний 26 червня 1945 року, яким фактично створено Організацію Об'єднаних Націй (далі – ООН).

До складу ООН входять Україна, російська федерація (далі – рф) та ще 49 країн-засновниць, а також інші країни світу.

Відповідно до частини 4 статті 2 Статуту ООН, усі Члени вказаної організації утримуються в своїх міжнародних відносинах від погрози силою або її застосування як проти територіальної недоторканності або політичної незалежності будь-якої держави, так і будь-яким іншим чином, несумісним із Цілями Об'єднаних Націй.

Декларацією Генеральної Асамблеї ООН № 36/103 від 09 грудня 1981 року про недопустимість інтервенції та втручання у внутрішні справи держав та резолюціями: № 2131 (XX) від 21 грудня 1965 року, що містить Декларацію про неприпустимість втручання у внутрішні справи держав та про захист їх незалежності та суверенітету; № 2625 (XXV) від 24 жовтня 1970 року, що містить Декларацію про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН; № 2734 (XXV) від 16 грудня 1970 року, що містить Декларацію про зміцнення міжнародної безпеки, та № 3314 (XXIX) від 14 грудня 1974 року, що містить Визначення агресії, – установлено, що жодна з держав не має права здійснювати інтервенцію чи втручання у будь-якій формі або з будь-якої причини у внутрішні та зовнішні справи інших держав. Цими ж міжнародними документами закріплено обов'язок держав: утримуватися від озброєної інтервенції, підривної діяльності, військової окупації, здійснення сприяння, заохочення чи підтримки сепаратистської діяльності; не допускати на власній території навчання, фінансування та вербовки найманців чи засилання таких найманців на територію іншої держави.

Крім того, у статтях 1-5 Резолюції Генеральної Асамблеї ООН від 14 грудня 1974 року № 3314 (XXIX) серед іншого визначено, що ознаками агресії є застосування збройної сили державою проти суверенітету, територіальної недоторканності чи політичної незалежності іншої держави, застосування збройної сили державою в порушення Статуту ООН.

Будь-яке з наступних діянь, незалежно від оголошення війни, кваліфікується як акт агресії:

- вторгнення або напад збройних сил держави на територію іншої держави або будь-яка військова окупація, який би тимчасовий характер вона не мала, яка є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її;
- бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави;
- блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави;
- напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, або морські та повітряні флоти іншої держави;

- застосування збройних сил однієї держави, що знаходяться на території іншої держави за угодою з приймаючою державою, у порушення умов, передбачених в угоді, або будь-яке продовження їх перебування на такій території після припинення дії угоди;
- дія держави, яка дозволяє, щоб її територія, яку вона надала в розпорядження іншої держави, використовувалася цією іншою державою для здійснення акту агресії проти третьої держави;
- засилання державою або від імені держави збройних банд, груп, іррегулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які мають настільки серйозний характер, що це є рівносильним наведеним вище актам, або її значна участь у них.

У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року (далі – Декларація) вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах.

Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканною і не може бути змінена та використана без її згоди.

Незалежність України визнали держави світу, серед яких і рф.

Згідно з пунктами 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05 грудня 1994 року рф, Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії і Сполучені Штати Америки підтвердили Україні своє зобов'язання згідно з принципами Заключного акта Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01 серпня 1975 року поважати незалежність і суверенітет та існуючі кордони України, зобов'язалися утримуватися від загрози силою чи її використання проти територіальної цілісності чи політичної незалежності України, і що ніяка їхня зброя ніколи не буде використовуватися проти України, крім цілей самооборони, або будь-яким іншим чином згідно зі Статутом ООН.

Відповідно до опису і карти державного кордону, які є додатками до Договору між Україною та російською федерацією про українсько-російський державний кордон від 28 січня 2003 року (ратифікований рф 22 квітня 2004 року), територія Автономної Республіки Крим (далі – АР Крим), м. Севастополя, Донецької і Луганської областей відноситься до території України.

Статтями 1, 2 Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканною.

Статтею 73 Конституції України закріплено, що виключно всеукраїнським референдумом вирішуються питання про зміну території України.

У відповідності до статей 51 та 52 Додаткового протоколу до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року цивільне населення й окремі цивільні особи користуються загальним захистом від небезпек, що виникають у зв'язку з воєнними операціями. Цивільне населення як таке, а також окремі цивільні особи не повинні бути об'єктом нападів. Заборонено акти насильства чи загрози насильства, що мають головною метою тероризувати цивільне населення. Напади невибіркового характеру заборонено. До нападів невибіркового характеру належать напади, не спрямовані на конкретні військові об'єкти, напади при яких застосовується методи або засоби ведення воєнних дій, які не можуть бути спрямовані на конкретні воєнні

об'єкти, напади при яких застосовуються методи або засоби ведення воєнних дій, наслідки яких не можуть бути обмежені.

Статтею 6 Закону України «Про правонаступництво України» від 12 вересня 1991 року Україна підтверджує свої зобов'язання за міжнародними договорами, укладеними Українською РСР до проголошення незалежності України.

Всупереч вказаним нормам міжнародного гуманітарного права президент російської федерації володимир путін, за попередньою змовою з невстановленими на даний час досудовим розслідуванням представниками влади, міністерства оборони та інших силових структур російської федерації, діючи всупереч вимогам п.п. 1,2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, принципам Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 та вимогам ч. 4 ст. 2 Статуту ООН і Декларацій Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 09.12.1981 № 36/103, від 16.12.1970 № 2734 (XXV) від 21.12.1965 № 2131 (XX), від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), спланували, підготували і розв'язали агресивну війну та воєнний конфлікт проти України, а саме віддали наказ на вторгнення підрозділів збройних сил на територію суверенної України.

У подальшому, збройними силами російської федерації, які діяли за наказом керівництва рф і зс рф, віроломно здійснено пуски крилатих та балістичних ракет по аеродромам, військовим штабам і складам ЗС України та цивільним об'єктам, а також підрозділами ЗС та інших військових формувань рф здійснено широкомасштабне вторгнення на територію суверенної держави Україна.

У період із 5 години 24 лютого 2022 року та до цього часу підрозділи зс та інших військових формувань рф здійснюють спроби окупації українських міст, які супроводжуються бойовим застосуванням авіації, артилерійськими та ракетними ударами, а також застосуванням броньованої техніки та іншого озброєння. При цьому вогневі удари здійснюються по об'єктам, які захищені нормами міжнародного гуманітарного права. Зазначені дії призвели до тяжких наслідків у вигляді загибелі та поранення понад 2 тисяч цивільних осіб, у тому числі жінок і дітей, знищення та пошкодження сотень цивільних об'єктів.

Так, громадянин російської федерації Зусько Михайло Степанович, 24.05.1972 р.н., з невстановленого досудовим розслідуванням часу, але не пізніше ніж з 24.02.2022 проходить військову службу на посаді командира 58-ї загальновійськової армії південного військового округу збройних сил російської федерації.

24.02.2022 у підпорядкуванні Зуська М.С. знаходились наступні підрозділи 58-ї загальновійськової армії зс рф: 19 мотострілкова дивізія, командир полковник Усков Дмитро Іванович (в/ч 20634, м.Владикавказ); 42 гвардійська мотострілкова дивізія, командир полковник Синьков Олег Миколайович (далі – ГМД); 136 окрема гвардійська мотострілкова бригада командир полковник Димурчиєв Роман Герадотович (в/ч 63354, м.Буйнакск); 12 ракетна бригада, в/ч 25788 (м. Моздок); 291 артилерійська бригада, в/ч 64670 (ст. Троїцька); 67 зенітна ракетна бригада, в/ч 32383 (м. Владикавказ); 100 окрема розвідувальна бригада, в/ч 23511 (м. Моздок-7, Моздокський район); 34 бригада управління, в/ч 29202 (м. Владикавказ); 40 полк РХБ захисту, в/ч 16383 (ст. Троїцька); 31 інженерно-саперний полк, в/ч 31777; 74 окремий радіотехнічний полк особливого призначення, в/ч 68889 (м. Владикавказ); 14 окремий батальйон РЕБ (м. Владикавказ); 1020 командний розвідувальний центр, в/ч 30656 (м. Владикавказ); 1138 командний пункт ППО (м. Владикавказ).

У невстановлений досудовим розслідуванням час, але не пізніше 22.02.2022 Зусько М.С. діючи умисно, виконуючи вказівку невстановлених досудовим розслідуванням осіб, з числа вищого керівництва міністерства оборони російської

федерації, надав наказ підлеглим йому військовослужбовцям 58-ї армії зс рф щодо прибуття до кордону тимчасово окупованої АР Крим, яка межує з Херсонською областю України, де було доведено інформацію до особового складу 58-ї загальновійськової армії зс рф про підготовку військової операції проти України. У зв'язку із вказаними обставинами у Зуська М.С. сформувався кримінальний протиправний умисел, направлений на участь у застосуванні за попередньою змовою групою осіб засобів ведення війни в здійснення в порушення законів та звичаїв війни, що передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

24.02.2022 (у невстановлений досудовим розслідуванням час) Зуєько М.С. надав наказ невстановленим досудовим розслідуванням командирам та керівникам підлеглих йому підрозділів, які діють у складі 58 армії зс рф Зуська М.С. 58 загальновійськової армії збройних сил російської федерації, щодо вторгнення на територію суверенної держави, через державні кордони України, у тому числі в Херсонську та Запорізьку області шляхом здійснення збройної агресії, з застосуванням військового озброєння, яке перебувало у їх розпорядженні із подальшим здійсненням обстрілів об'єктів цивільної інфраструктури населених пунктів Запорізької області.

14.03.2022 Зуєько М.С. продовжуючи виконання свого злочинного умислу направленого на здійснення збройної агресії проти України, діючи умисно, в порушення законів та звичаїв війни, віддав наказ командиру підпорядкованого йому підрозділу - 42 ГМД здійснити обстріл об'єкти цивільної інфраструктури, житлових будинків, які знаходяться у м. Пологи Запорізької області шляхом застосуванням артилерійської зброї, достовірно знаючи, що вказаний вид озброєння за вищезазначених умов має невибіркову дію та за таких обставин до району ураження потраплять цивільні особи.

У подальшому, у невстановлений досудовим розслідуванням час 14.03.2022 виконуючи злочинний наказ Зуська М.С., діючи відповідно до розробленого керівництвом зс рф плану ведення агресивної війни, у складі 58-ї загальновійськової армії зс рф, військовослужбовці підрозділу 42 ГМД рф здійснили обстріл міста Пологи Запорізької області з застосуванням артилерійської зброї, усвідомлюючи наслідки у вигляді застосування засобів ведення війни, заборонених міжнародним правом, інших порушень законів та звичаїв війни, що охоплювалось кримінальним протиправним умислом Зуська М.С., в результаті якого загинули цивільні особи, громадяни України: Мухіна Ганна Василівна 29.04.1987 р.н., Саламатова Анастасія Василівна 06.04.1984 р.н.

20.03.2022 Зуєько М.С. продовжуючи виконання свого злочинного умислу направленого на здійснення збройної агресії проти України, діючи умисно, в порушення законів та звичаїв війни, віддав наказ командиру підпорядкованого йому підрозділу - 42 ГМД здійснити обстріл об'єкти цивільної інфраструктури, житлових будинків, які знаходяться у с. Кам'янське Василівського району Запорізької області шляхом застосуванням артилерійської зброї, достовірно знаючи, що вказаний вид озброєння за вищезазначених умов має невибіркову дію та за таких обставин до району ураження потраплять цивільні особи.

У подальшому, у невстановлений досудовим розслідуванням час 20.03.2022 виконуючи злочинний наказ Зуська М.С., діючи відповідно до розробленого керівництвом зс рф плану ведення агресивної війни, у складі 58-ї загальновійськової армії зс рф, військовослужбовці підрозділу 42 ГМД рф здійснили обстріл с. Кам'янське Василівського району Запорізької області з застосуванням артилерійської зброї,

усвідомлюючи наслідки застосування засобів ведення війни, заборонених міжнародним правом, інших порушень законів та звичаїв війни, що охоплювалось кримінальним протиправним умислом Зуська М.С., в результаті якого загинули цивільні особи, громадяни України: Родін Володимир Григорович, 23.06.1960 р.н., Семеренко Богдан Миколайович, 28.11.1991 р.н.

Також, 23.03.2022 Зусько М.С. продовжуючи виконання свого злочинного умислу направленого на здійснення збройної агресії проти України, діючи умисно, в порушення законів та звичаїв війни, віддав наказ командиру підпорядкованого йому підрозділу - 42 ГМД здійснити обстріл об'єкти цивільної інфраструктури, житлових будинків, які знаходяться у с.Мала Токмачка Пологівського району Запорізької області шляхом застосуванням артилерійської зброї, достовірно знаючи, що вказаний вид озброєння за вищезазначених умов має невибіркову дію та за таких обставин до району ураження потраплять цивільні особи.

У подальшому, у невстановлений досудовим розслідуванням час 23.03.2022 виконуючи злочинний наказ Зуська М.С., діючи відповідно до розробленого керівництвом зс рф плану ведення агресивної війни, у складі 58-ї загальновійськової армії зс рф, військовослужбовці підрозділу 42 ГМД рф здійснили обстріл с.Мала Токмачка Пологівського району Запорізької області з застосуванням артилерійської зброї, усвідомлюючи наслідки у вигляді застосування засобів ведення війни, заборонених міжнародним правом, інших порушень законів та звичаїв війни, що охоплювалось кримінальним протиправним умислом Зуська М.С., в результаті якого загинула цивільна особа, громадянин України Омельяненко Валерій Миколайович.

Таким чином, Зусько Михайло Степанович, за викладених вище обставин, обґрунтовано підозрюється у скоєнні за попередньою змовою групою осіб на території Запорізької області України умисних дій у вигляді застосування артилерійської зброї, що спричинило зруйнування об'єктів цивільної інфраструктури, житлових будинків у м.Пологи та с. Мала Токмачка Пологівського району, с. Кам'янське Василівського району, Запорізької області, що є здійсненням нападу невибіркового характеру та порушенням законів і звичаїв війни, передбачених міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, поєднаних з умисним вбивством, вчинене за попередньою змовою групою осіб, тобто у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 28, ч. 2 ст. 438 КК України.

Старший слідчий 1-го відділення
СВ УСБУ в Запорізькій області
капітан юстиції Андрій ІНЮХІН

ПОГОДЖЕНО
Старший групи прокурорів, які здійснюють процесуальне керівництво у кримінальному провадженні – прокурор відділу
Запорізької обласної прокуратури Артем БАТРАК